

Édes Anyanyelvünk

IFJÚSÁGI
MELLÉKLET

Az Anyanyelvpolók Szövetsége Ifjúsági Tagozatának hírlevele
2001. december

Nyelvi játék – nyelvi leleményesség

Beszélgetés Grétsy Lászlóval

– Grétsy László tanár úr immár ötödik alkalommal vezetett anyanyelvi játékot a csongrádi ifjúsági tábor résztvevőinek. Egy ilyen anyanyelvi játék mennyiben segítheti a tanulók körében az anyanyelvpolást?

– Nagyon-nagyon sokban. Nézetem szerint az iskolai anyanyelvi oktatást is át kellene hatniuk az anyanyelvi játékoknak. Nem szeretném bírálni a mostani tankönyveket, mert egyre több játék van bennük. Úgy 20–30 éve csak izzadságszagú gyakorlatok voltak, és ezekkel nem lehet megszerettetni az anyanyelvet. 1970 és 1990 között Vargha Balázssal volt egy közös nyelvi játékos klubunk. Emlékszem, ott felállt egy tanárnő, és azt mondta: itt remekül játszunk az anyanyelvvel, nagyon szeretném megérni, hogy a tankönyvek is voltaképpen nyelvi játékos könyvek legyenek. Magam is úgy vélem, a játékok segítségével majdnem minden nyelvtani szabályt, alapelvet el lehet sajátítani a diákokkal. Ugyanis akkor tanul igazán a diák, ha nem is veszi észre, hogy tanul, mert a játék szellemi erőfeszítésre készíti.

– A fiatalok körében erős az érdeklődés az anyanyelvi játékok iránt?

– Igen, mert sok bennük a leleményesség. Elég megnézni az újabb ifjúsági szótárakat, a Diáksóder című például. Tele vannak szellemességgel. Én már két ifjúsági nyelvi pályázatnak voltam elindítója és bírálója, és azt kell, hogy mondjam, mindkettő nagyon sokat ért. Az egyik 1964-ben volt, a másik csaknem harminc évvel később. Ha összevetem a két pályáza-

tot, látom, hogy mennyire gazdag az ifjúság nyelve. A '92-es pályázatban olyan kifejezések vannak, amilyenek a '64-es dolgozatokban mutatóban sincsenek. Egész kifejezésbokrok. A *nehogy már...* típusú, manapság divatos szerkezetek például, amelyekkel a hitetlenkedését fejezi ki egy fiatal. Effélékre gondolok: „Nehogy már a csik húzza a repülő!” vagy: „Nehogy már a befőtt tegye el a nagymamát!”. Ez a '64-es pályázatban nem volt benne. Az ifjúság örök alkotó, teli van frappáns, finom, újszerű ötletekkel. Ezt az alkotó energiát ki kell használni, fel kell használni, és még erősíteni is kell.

– A nyelvi játékot milyen szempontok alapján állította össze?

– Az anyanyelvi játékok összeállításakor azokat veszem első helyre, amelyekben maga a nyelv a főszereplő. A szóanyagot, a mondatokat kell módosítani, intarzia-, anagramma-, palindromjáték őszi módszerek alapján. Ám úgy gondoltam, legyenek olyan feladatok is, amelyek az általános műveltséget is firtatják. Ugyanis olyan korban élünk, amikor az olvasás csökkenőben van. Azért gondoltam, hogy most ebbe a vetélkedőbe becsempészek valami kis irodalomra, irodalmi hősré, címre vonatkozó kérdést is, amihez esetleg nem is jutnak hozzá. Mert ma a fiatalok véleményem szerint kevesebbet olvasnak. Nem azt mondom, hogy kevésbé műveltek, mert az elektronikus művelődés csatornáit is nagyon sokat hoznak a konyhára, és én, az idősebb generációhoz tartozó, nem tudok olyasmiket, mint egy mai fiatal. Természetesen szeretném, ha ma is ismernék Balassi Bálintot, Zrínyi Miklóst és

ÍZELÍTŐ:

Az internetes csevegés

Birkák

Rejtvény

Arany Jánost is. A fiatalnak nem kevesebb a szabadideje, mint korábban. Hogy sportra használja, az nagyon dicséretes. Úgy érzem, a mai fiatalok többet sportolnak, mint régen, én ennek csak tapsolni tudok. Annak már nem, hogy kevesebbet olvasnak, mert inkább az olvasástól veszi el az energiájukat a televízió, a videó és a számítógép. Ugyanakkor ezek is nagyon hasznosak. Valami jó kompromisszum kellene, jó összhangot kellene teremteni.

– Hogyan látta, mennyire voltak a nyelvi játékokban aktívak és leleményesek a diákok?

– Az aktivitás jeles, a leleményesség pedig a résztvevők 80%-ában jeles. Nem mindenki egyformán leleményes. A nyelvi játékokhoz sajátos nyelvi fantázia kell. Ismerek kiváló tudósokat, nyelvészeket, akik hatalmas ismeretanyaggal rendelkeznek, a nyelvi játékokra azonban nem fogékonyak. A fiataloknál is így van. Én persze azt szeretném, ha a diákok minél fogékonyabbak lennének a nyelvi játékok iránt. Mert megvan bennük a hajlam, s akikben ez kevésbé van meg, azokban is tudjuk erősíteni. Ezáltal a nyelvi kultúrájuk, a szókincsük nő, ezzel a kifejezőkészségük is nő, végső soron pedig gondolkodásuk is tökéletesedik.

Brézai Zoltán

Hogyan segítheti az internet az Anyanyelvápolók Szövetsége Ifjúsági Tagozatának működését?

Az internet mára általánosan elfogadott közeggé vált, és egyre többen használják, főleg a fiatalok. Ezért is fontos, hogy az ASZISZ elérhető legyen a világhálón. Az internet nemcsak abban segít, hogy a szövetség tagjai hasznos és érdekes információkhoz férhessenek hozzá, hanem abban is, hogy minél több ember megismerjen bennünket.

Az ASZISZ honlapja már elérhető a www.aszisz.hu címen. Tartalma folyamatosan bővül. Megtalálható rajta a vezetőségi tagok név- és címjegyzéke, a honlapon olvasható az ASZISZ bemutatkozó levele, az ASsZISZtens.

A találkozókra és táborokra rövid összefoglalókat olvashatnak az érdeklődők, s megtalálhatjuk a honlapon az eddigi csongrádi táborok képanyagát is. Természetesen ennél sokkal több információt lehet közzétenni a honlapon. Tervezzük az anyanyelvi találkozókra készült hanganyagok, élménybeszámolók megjelentetését. Jó ötlet lehet az interneten kitölthető kérdőív, amely különböző érdekes té-

mákról kérdezné a honlapra látogatók véleményét. Itt is közzétehetjük pályázatainkat. Fórumot teremthetünk, ahol különféle témákhoz lehetne hozzászólni, és mindenki olvashatja a többiek hozzászólását. Ezzel ösztönözhetnénk a honlapra látogatókat, hogy nyilvánítsák ki véleményüket. Szerepelhetne a honlapon „Nyelvi hibák” rovat, itt a sajtóban, rádióban, televízióban fellelt hibákat mutathatnánk be. Természetesen arra is van lehetőség, hogy a nyelvet szívügyüknek tekintő emberek írásait közzétegyük. S ez csak néhány lehetőség, amit az internet kínál! Ezek technikai háttérre bízva van, idővel mindegyiket szeretnénk beindítani.

Őszintén remélem, hogy a honlap valóban segíteni fogja a szövetség munkáját, és talán még több embert ráébreszt törekvésünk fontosságára, hogy az anyanyelvet tényleg arra használjuk, amire való, gondolatok közvetítésére és egymás jobb megértésére.

Khauth György

Figyeljünk egymásra!

Augusztus 20-án zárult le a millenniumi év, édesanyámmal elutaztunk a fővárosba, hogy megnézzük a tűzijátékot. Gyönyörű volt. Hazafelé a metró mozgólépcsőjénél a nagy tülekedésben egy lány majdnem fellökte anyát. Ő rászólt, hogy legyen kedves, ne ugráljon, mire a lány felháborodva visszaszólt, hogy ő nem ugrál, és nem tehet róla, hogy lökdösik. Édesanyám kérte, hogy ne beszéljen vissza. A válasz a következő volt: „Ha maga beszélhet, én miért nem?”

Nagyon meglepődtem azon, hogy egy udvarias és a körülményekhez képest kedves kérdés miatt „beszólás”? Miért nem lehetett csak annyit mondani, hogy: bocsánat, nem volt szándékos. Miért sértő, ha egy idősebb ember rászól egy fiatalabbnak? Nem győzzük mondogatni, hogy figyeljünk embertársainkra.

Most elfogultsággal vádolhatnak, mert mindez az édesanyámmal történt, de itt egy másik példa. Már gyülekezett a tömeg a rakparton, mindenki igyekezett a legjobb helyet elfoglalni, hogy kényelmesen nézhesse végig a tűzijátékot. Mögénk állt egy idős házaspár a két unokájával. Mi ültünk, de alig fértünk el. Mögöttünk egy alacsony korlát volt, arra tudott leülni a néni. Egy lány a barátnőjével odarohant a korláthoz, félrelökte az asszonyt, felállt a korlátra, és elkezdett üvöltözni a társai után. A néni szól, hogy ne kiabáljon a fülébe. Erre a fiatal nő otrombán és közönségesen letorkolta, hogy ne szóljon bele. Ezután átugrott a korlát mellett parkoló autóra (annak rögtön villogni kezdett a lámpája), és ment a társaihoz.

Nem lett volna kedvesebb, ha megkéri a nénit, hadd álljon fel és nézhesse meg, hol vannak a többiek, mert elkeveredett tőlük? Így a néni nem esett volna neki az autónak, és nem ütötte volna meg magát.

Deme László professzor úr azt mondta csongrádi előadásában, hogy az emberek között kis csoportok alakultak ki, de mintha ezek a kis csoportok is kezdenének felbomlani, és az emberek csak a saját érdeküket nézik. Törtet az ÉN, egyre inkább háttérbe szorul a TE, a TI, az ÓK. Lassan kihál az emberekből az udvariasság és az empátia. Sajnos, ez már az általános iskolában is megfigyelhető; az idő múlásával egyre rosszabb a helyzet. Így kell ennek lennie? Figyeljünk jobban egymásra!

Portik Erika

Birkák

Közel tíz évvel ezelőtt még a legmerészebb becslések is csupán ötvenezer mobiltelefon-használót jósoltak 2000-re. Ma már csak mosolygunk az efféle nyilatkozatok hallatán ugyanúgy, ahogy tíz évvel ezelőtt a 3,5 millió mosolyogtak volna. Bizony, ma Magyarországon többen fizetnek elő mobiltelefonra, mint vezetékesre. E roppant növekedés azonban felvet néhány kérdést: vajon képes-e a társadalom felnöni a feladathoz, képesek vagyunk-e kialakítani egy olyan mobilkultúrát, amely a társadalom minden rétegére számára elfogadható?

Ehhez mindenképp tisztáznunk kell, hogy kik is használnak mobiltelefont. Egyre szélesedő körrel van szó: manapság már nem ritkaság, hogy általános iskolás korú kisgyerekek maroktelefonnal a kezükben sétálgatnak a folyosón. Ez a jelenség önmagában nem elszomorító. Miért mondom ezt? Azért, mert egy iskolás gyereket meg lehet tanítani a kulturált mobiltelefon-használatra. Baj akkor van, ha senki nem tanítja meg őket az elemi illemszabályokra, arra például, hogy tanítási órán nem szabad telefonálni.

Tehát tanítani kell, példát mutatni. Példát mutatni abban, hogy a közlekedési eszközökön nem kiabálunk a telefonba. Példát mutatni abban, hogy nem szakítunk félbe egy beszélgetést azért, mert „fontos” hívás érkezik. Példát mutatni abban, hogy tanóra előtt, templomba lépve, temetőbe érve kikapcsoljuk (esetleg „elnémítjuk”) készülékünket.

Talán furcsának tűnik, hogy efféle szélsőséges példákat hozok fel. Sajnos, nem egy tanárom jegyezte már meg az egyetemen, hogy talán „ki kellene kapcsolni a mobiltelefonokat óra alatt”; s egyre gyakoribb jelenség az is, hogy a templomban prédikáció alatt megszólal egy-egy készülék.

Órizzuk tehát meg emberi méltóságunkat, civilizáltságunkat akkor is, ha éppen mobiltelefonon beszélünk. Figyeljünk kell arra, hogy – ma, amikor a mobiltelefon státuszszimbólumnak számít – ne váljunk birkává, ne bégesünk éjjel-nappal, ne sajátítsuk el a mobil-közkultúrát-lanságot.

Félreértés ne essék, e cikk célja nem az egyik nagy magyar mobilszolgáltató kifigurázása – már csak azért sem, mert e cikk írója is ennél a cégnél előfizető. Célszerű volna elgondolkoznunk azon, hogy miért éppen birkák szerepelnek abban a bizonyos reklámban, s a reklámszöveg vajon miért ez: „A hülyeség ragad.”

Benkő Péter Tamás

Az internetes csevegés (IRC) és nyelvhasználata

„Teljesen új társadalmak épülnek manapság. Nem láthatod őket, csak a számítógép képernyőjén. Nem látogathatsz el közéjük, csak a billentyűzeten keresztül. Úthálózatuk drótokból és fénykábelekből áll, beszédüket egyesek és nullák sorozata továbbítja. Mégis, a kibervilágnak ezek a közösségei ugyanolyan valóságosak, és ugyanígy vibrálnak, mint azok, amelyeket a földgömbön vagy a térképen lehet találni. Valódi emberek vannak a túloldalon, a monitorok mögött. És felszabadulván a fizikai korlátoktól, ezek az emberek összetartó és hatékony közösségek új típusait fejlesztgetik – olyanokat, amelyeket sokkal inkább a közös érdeklődés és cél határoz meg, mint a véletlen földrajzi közelség; olyanokat, amelyekben igazán csak az számít, hogy mit mondasz, hogyan gondolkozol és érzel, s nem az, hogyan nézel ki, hogy beszélsz vagy hány éves vagy.” (Mitchell Kapor)

Az alábbiakban egy olyan világot szeretnék bemutatni, amelyről igen sokan idegenkednek, s amelyről igen sokan anélkül mondanak véleményét, hogy akár egyszer is kipróbálták volna. Remélem, cikkemmel sikerül ezt az ódzkodást némiképp enyhítenem. Kezdjük hát az alapoknál. Az IRC szó betűszó, amely az *Internet Relay Chat* kifejezésből származik, s jelentése: internet alapú csevegés. Ez olyan világméretű hálózat, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy egymással egyidejűleg kommunikáljanak.

A beszélgetőtársak arctalanok, tehát mindenki azt tesz és mond, amit akar mindenféle következmény nélkül. Legrosszabb esetben az illetőt „kirúgják” a beszélgetőcsatornáról. Sok mindenről szó eshet, bár talán az egymással való ismerkedés a legfontosabb. Baráti szálak, szerelmek szövődhetnek, amelyekre egyszerű lehetőséget nyújtanak az IRC-s bulik, ahol a csevegők előben is találkozhatnak egymással.

Vizsgáljuk meg a „csetezés” nyelvi következményeit is. Először is szembeötlő – főleg a nagyobb csatornákon – a rengeteg káromkodás és vulgáris forma. A legtöbb csatormán van némi „nyelvi szűrés”: az automatikusan működő csatorna-felügyelők, a botok rendelkeznek egy beépített „csúnya szavak” listájával, és amint valaki ezek egyikét használja, egyből kint találja magát a csatornából. Ez azonban nem gátolja meg a felhasználókat: némileg elferdítik a jól ismert vulgáris formákat, betűket cserélnek fel bennük, ilyen formában pedig már szabadon használhatják őket.

Másik ok az elszönyvedésre az IRC-s helyesírás, bár erre is van magyarázat. Hiszen az IRC elsősorban csevegést, csevejt jelent, és csak másodsorban írást. Írás útján érintkeznek ugyan a beszélgetők egymással, de mégiscsak egyfajta szóbeli kommunikációról van szó. Ezt tükrözi a lezser, pongyolának mondott helyesírás. A fő szempont a gyorsaság, mivel a gépetés lassabb, mint a beszéd, ezért a rövidítéseknek, a tömörségnek nagy szerep jut. Lássuk a különféle „elváltozásokat”!

1. Ékezetek

Ahhoz, hogy megérthessük az ékezetek használata körüli kuszaságot és kavarodást, az IRC „őskorához” kell visszanyúlnunk. Régebben ugyanis a levelező- és IRC-programok nem tudták kezelni a magyar ékezeteket, használatukkor értelmetlen krikzkrakszok jelentek meg a képernyőn (egyes csatornák külön meg-

kértek mindenkit, hogy ne használjanak ékezetet). Ezért aztán különféle módszereket, ún. kódolási technikákat találtak ki az ékezetek helyettesítésére. Például: Örülök, hogy látlak = *Oerueloek hogy la'tlak* (távírtai stílus); *O:ru:lo:k hogy la'tlak* (lebegtető-ékezetes írás). Manapság a felhasználók általában ékezetek nélkül írnak, hiszen ezt szokták meg.

2. Rövidítések, betűszavak

A rövidítések – szó esetén – általában a szó elejét és/vagy végét tartják meg (p. *pill* – pillanat, *szal* – szóval, *billzet* – billentyűzet), a magánhangzók gyakran ki-
maradnak (*hol lksz* – hol laksz, *kileptt* – kilépett). Kifejezések esetén a szavak egybeíródnak, miközben egyes betűk kiesnek (*jovanna* – jól van, na).

A betűszavakat vizsgálva egyelőre az angol nyelvűekből még több van, de terjednek a magyar változatok is (pl. SZVSZ – szerény véleményem szerint, F/L – fiú vagy lány vagy).

3. „Szórejtvények”

A rövidítés másik formája az a képrejt-
vényekből is ismert módszer, hogy egyes
szavakat, szórészeket számokkal, nagybe-
tűkkel és egyéb karakterekkel helyettesí-
tünk. Ilyenkor, ha „kiolvassuk” a rejt-
vényt, megkapjuk magát a szót. Ilyenek
például: *6ás, 1szerű, megold6ó, 2séges,*
5let, 1általán, +vettem.

4. Szóbeliség, kiejtés szerinti egyszerűsítés

A szavakat általában kiejtés szerint írják le, ezzel is erősítve a szóbeliség érzetét. Megfigyelhetjük a hasonulás megjelölését az írott formában (pl. *mossincs* – most sincs, *kicscsaj* – kis csaj). A gyakori *gsz* – *kisz* részleges hasonulást *x* betű jelzi, ami még rövidebb is, mint az eredeti betűkapcsolat (pl. *mexolalt* – megszólalt, *mexotuktuk* – megszoktuk). A *gsz* betűkapcsolaton kívül a *kisz* betűkapcsolat is így rövidítik (pl. *kötexik* – kötekszik). Sőt a hosszú *sz* helyett is szerepelhet *x* (pl. *vixxa* – vissza). Szintén jellemző a *dsz* betűkapcsolatnak (c/c-ként való írása (pl. *rencergazda* – rendszergazda, *álmosocc* – álmosodsz, *moccer* – módszer).

A szóbeliséget egyéb módon is kifejezik egyes felhasználók: viccesen „selypít”, „pösze” vagy éppen „raccsol” az írásuk (pl. *malha* – marha, *moszjo* – mosoly). Előfordulhat az is, hogy a kusza írás a beszélő „pityókás” állapotát fejezi ki (pl. *GYER E kkek, ihhtam paatiNkaatTHh* – pálinkát ittam, sőt af-

fektálni is lehet (pl. *nadjon műfelt* – nagyon művelt). A betűk megsokszorozása pedig folyamatot, felfokozott érzelmi állapotot fejezhet ki (pl. *letöltéééééés, kiráááááály, vigyááááááázzzzzz*).

5. Ragozás és igekötők

Az IRC-beszélgetésre jellemző az összevissza ragozás, illetve az igekötők ömlesztett felhasználása. Az angol szavak magyar ragokat és igekötőket kaphatnak (pl. *banol, netezik, brózol, kinickel*), ugyanakkor más, magyar szavakat nem ragoz az illető (pl. *nem mux* – nem működik). A raghasználat teljesen esetleges, a szavak mindig új ragokat és igekötőket és ezzel sokszor új jelentést vagy bizalmasabb, vicces használati módot kaphatnak (pl. meghal helyett *kihal, behal, széthal, lehal, behalál, széthalál*).

6. A *j* és az *ly* használata

Ez is teljesen esetleges. A legtöbbször *ly* helyett *j-t* írnak a csevegők, mivel így gyorsabb és rövidebb. De előfordulhat az is, hogy „a vicc kedvéért” *ly-t* írnak *j* helyett. (Sőt még az is, hogy helyesen írják le az adott szót...) Szabály valójában nem létezik, hiszen mindenkinek a hangulatától függ a helyesírása.

7. Szavak „angolos” leírása

Egyes szavakat az IRC-zők idegen formában, angolosan írnak le, vagy pedig angol szavakkal keverik a kifejezéseket. Ilyen például a *sys* (szia), *fullos* (nagyon jó), *szia to all* (szia mindenkinek). Az is előfordul, hogy szavakat (lehet magyar vagy angol egyaránt) az angol kiejtési és írásszabályok szerint újrabetűznek (pl. cool – *kewl*, nyúl – *newl*, kakukk – *kaqukk*). Mivel az internetes felhasználók nagy része beszél angolul, ezek szinte semmilyen módon nem befolyásolják a kommunikációt, illetve az érthetőséget. Természetesen azért ellenpéldák is akadhatnak.

Magyarítsunk, ne magyarítsunk?

Kezdetben az internet a számítástechnikai szakemberek kiváltsága volt, ezért az angol szavak uralták a nyelvezetet is. Ezek közül sokat lefordítottak (pl. képernyő, nyomtató, egér, honlap), ám még sok maradt „eredetiben”. Az angol nyelvi hatás tehát igen erős.

Érdekes, hogy ha van is magyar megfelelője egy-egy angol kifejezésnek, a felhasználók többsége az utóbbit mellett dönt. Ezt nevezhetjük divatnak vagy akár sznobizmusnak is, mindenesetre eléggé káros jelenség. (Ugyanez figyelhető meg a mai reklámokban is, pl. *cool* a „nagyszerű” helyett, *ice tea* a „jeges tea” helyett.) Minden szót azonban lehetetlen lefordítani, hiszen a magyar nyelvbe mindig is kerültek be idegen kifejezések és szavak, régen sem volt sokkal jobb a helyzet. Ötletes magyarázati javaslatokra azonban szükség van, és hol lehetne jobban megszervezni ezt a munkát, mint az Anyanyelvpolók Szövetségének berkeiben.

Mindent összefoglalva tehát: hálóra föl!

Soós Viktória

Nyelvművelek

Nyelvünkben nagyon sok olyan főnév van, amelyet igéből képeztünk az -ás, -és képzővel: *írás, olvasás, szerkesztés, mérgezés* stb. Ezek a főnevek, nyelvünk teremtő erejének köszönhetően, összetett főnévvé válhatnak, előtagot kapnak, hogy pontosabban kifejezhessük velük valamely fogalom tartalmát: *gépírás, gyorsolvasás, szövegszerkesztés, ételmérgezés*.

Eddig nincs is velük baj. Csakhogy mostanában naponta vagyok szem- vagy fültanúja annak, hogy ezek az összetett főnevek elkezdtek „visszaigésedni”. Viszonylag régebbi keletű a *gépírók, gyorsolvasók*. Amikor találkoztam ezekkel az igékkel, a fülem berzenkedett ellenük, de lassan polgárjogot nyertek, én meg beletörődtem, bár magam sosem használtam őket. Am most nagyon gyakran hallok vagy olvasok efféléket: *tömegközlekedek, testépítek, jogalkalmazok*. Még „fülborzongatóbbak”: *balettmegelőzünk, VB-selejteznék* (vagy vébéselejteznék?), *költségvetünk*.

Ritkábban, de előfordul, hogy nem igék, hanem melléknévi igenevek születnek az összetett főnevekből: „Az *ételmérgezteteket* kórházban ápolják.” S a napokban az OTP-től kapott levél megszólítása: „Tisztelt *Lakáselőtakarékoskodó!* Mintha versenyeznének, ki tudja jobban kerékebe törni a nyelvet úgy, hogy a nyelvtani szabályok ellen tulajdonképpen nem vét. Számomra ugyanolyan jelenség ez a nyelvünkben, mint a társadalomban azok az esetek, amelyek jogszabályt nem sértenek, csak éppen erkölcsi normákat vesznek semmibe.

Vagy lehet, hogy tévedek?

Miklós Józsefné

Az „Anyanyelvünk az új évezredben” című pályázat értékelése

Az Édes Anyanyelvünk 2000/3. számában jelentette meg a pályázati kiírást az Anyanyelvápolók Szövetsége Ifjúsági Tagozatának vezetősége.

A pályázók négy téma közül választhattak:

1. Védett szavak
2. Miről beszél a reklám?
3. Hogyan mondjuk – magyarul?
4. Napjaink diáknyelvi szólásai

Az eredmény:

I. Salamon Eszter	Budapest
Az emberek lám okkal mérgesek	
II. Slíz Mariann	Mezőtúr
A nyelv és a reklám	
III. Necz István	Miskolc
Védett szavak listája	
III. Szabó Ágnes	Páty
Védett szavak	

Írásbeli dicséret:

1. Krúdy Gyula Gimnázium – Nyelvőrző kör,
Nyíregyháza
Védett nevek
2. Könczöl Eszter
Lázár Eszter
Ráski Éva Budapest
Miről beszélnek (félre) a reklámok?
3. Mikszáth Kálmán KÉVIG Középiskola –
Balassagyarmat
Miről beszél a reklám?

Az Anyanyelvápolók Szövetsége Ifjúsági Tagozatának hírlevelét **Kerekes Barnabás** szerkesztette.

Szervezeti hírek

Legutóbbi híradásunk óta újabb közösségek jeleztek csatlakozási szándékukat az ASZ Ifjúsági Tagozatához, velük 57-re emelkedett a helyi csoportok száma.

A 2000. évi tájékoztatás óta szerveződött körök:

Miskolc Diósgyőri Gimnázium

Nyíregyháza-Oros Herman Ottó Általános Iskola

Sárospatak ME Comenius Tanítóképző Főiskolai Kar

Tokaj Kereskedelmi és Idegenforgalmi Szakközépiskola

Vác Madách Imre Gimnázium

* * *

2001. május 26–27-én Gárdonyiban lezajlott hagyományos kétnapos tanácskozásunk. A 33 résztvevő tájékoztatót hallgatott meg az ASZ helyzetéről, feladatairól, terveiről, majd „ötletbörze” keretében ki-ki elmondta, milyen anyanyelvi eseményeket rendeznek iskolájukban, s igen hasznos beszélgetés alakult ki arról, miféle nyelvművelő munkát végezhet ma egy tizenéves.

Augusztus 13–18. között 54-en élvezhették a csongrádi ifjúsági anyanyelvi tábor szervezőinek vendégszeretetét. A résztvevők kiemelkedően jó hangulatúnak, tartalmasnak, szakmailag is nagyon hasznosnak értékelték a programot. Sok-sok köszönet Fábiánné dr. Szenczi Ibolya tanárnőnek és a Batsányi János Gimnázium vezetőinek, munkatársainak.

Szeptember 15-én 28 nyelvápoló helyi csoport 94 képviselője vett részt budapesti értekezletünkön.

Lapzártánk után, november 17-én rendezte a fővárosi Gundel Károly Szakközépiskola a Beszélni nehéz! körök országos Péchy Blanka-émléknapját.

November 24-én a Baár-Madas Református Gimnáziumban lesz a IX. országos ifjúsági anyanyelvi parlament.

Jó idejében tudni, hogy az általános iskolai Beszélni nehéz! körök anyanyelvi napját (immár ötödször) a budapesti Práter Általános Iskola rendezi, az időpont: 2002. március 23.

Rejtvény

Az alakjuk hasonló, de a jelentésük...!

Számosan idegesítően sokszor keverik össze az alábbi szópárok jelentését. Vajon a nyelvápolással, nyelvműveléssel foglalkozó közösségek tagjai tisztában vannak-e azaz, melyik szót mikor használjuk helyesen? A megfejtésekből majd kiderül!

Játékos kedvű olvasóinkat arra kérjük, foglalják mondatba a következő szavakat; fogalmazzanak világosan, hogy kiderüljön, szerintük melyik mit jelent:

szível – szívvel	halasszuk – halasztjuk
ízetlen – íztelen	helység – helyiség
elől – elől	résztvevő – részt vevő
egyelőre – egyenlőre	fáradtság – fáradság
szelíd – szolid	tanulság – tanultság
érem – érme	gondtalan – gondatlan

A megfejtéseket **2002. január 31-ig** kérjük beküldeni az Anyanyelvápolók Szövetségének címére: 1126 Budapest, Szoboszlai u. 2–4. A helyes megfejtést beküldők között öt értékes könyvet sorsolunk ki.

K. B.